

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT ONDERZOEK NAAR KWALITEITSVERBETERING KADER 2012

**RSG Tromp Meesters
VMBOK**

Plaats : Steenwijk
BRIN nummer : 16GZ|C1
BRIN nummer : 16GZ|00|VMBOK
Onderzoeksnummer : 260224
Datum onderzoek : 21 november 2013
Datum vaststelling : 27 januari 2014

INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 21 november 2013 een onderzoek naar kwaliteitsverbetering uitgevoerd op RSG Tromp Meesters, locatie Stationsstraat Steenwijk, afdeling vmbo-kader. Daarbij is gekeken naar de kwaliteit van het onderwijs en naar naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 8 november 2011 stelde de inspectie tekortkomingen vast in de opbrengsten op RSG Tromp Meesters locatie Stationsstraat afdeling vmbo-kader. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 9 februari 2012. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zwak beoordeeld en wij hebben ons toezicht geïntensiveerd. Om na te gaan of de eerder vastgestelde tekortkomingen zijn opgeheven en de kwaliteit van het onderwijs weer voldoende is, hebben we nu een afsluitend onderzoek naar kwaliteitsverbetering uitgevoerd.

Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven onderzoekt de inspectie tevens standaard of wordt voldaan aan bepaalde wettelijke voorschriften.

Toezichthistorie

De inspectie is naar aanleiding van de uitkomsten van het kwaliteitsonderzoek op 8 november 2011 gestart met een traject van intensief toezicht. We hebben een toezichtplan opgesteld waarin afspraken zijn vastgelegd over de prestaties die de school moet leveren binnen dit traject.

Op 9 oktober 2012 en 24 september 2013 hebben we voortgangsgesprekken gevoerd met het bevoegd gezag van RSG Tromp Meesters. De bevindingen over de voortgang van de gemaakte afspraken zijn beschreven in de verslagen die zijn vastgesteld op 9 februari 2012 respectievelijk 15 oktober 2013.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijke verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd, te weten 'Rapportage inspectie schooljaar 2012-2013'.
- Schoolbezoek, waarbij in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen.
- Gesprekken met de directie over de kwaliteit van de indicatoren.
- Een gesprek met leraren.
- Een eindgesprek met de directie na afloop van het schoolbezoek.

Tijdens het onderzoek beoordeelde de inspectie indicatoren van de volgende aspecten: opbrengsten, onderwijsproces, kwaliteitszorg en wet- en regelgeving. De leerlingenzorg hebben we niet opnieuw onderzocht. We verwijzen naar de vorige rapportage, waarin de zorg als 'goed' is beoordeeld.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012. Dit document is te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

BEVINDINGEN

Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

Daarnaast heeft de inspectie enkele controles uitgevoerd op bepaalde standaard gecontroleerde wettelijke voorschriften.

De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.		1	2	3	4	5
1.1*	De leerlingen behalen in de onderbouw het opleidingsniveau dat mag worden verwacht.			•		
1.2.2*	De leerlingen lopen weinig vertraging op in de bovenbouw van de opleiding vmbo-k.			•		
1.3.2*	De leerlingen van de opleiding vmbo-k behalen voor het centraal examen de cijfers die mogen worden verwacht.		•			
1.4.2*	Bij de opleiding vmbo-k zijn de verschillen tussen het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen van een aanvaardbaar niveau.			•		

De aangeboden leerinhouden zijn gericht op de brede ontwikkeling van leerlingen en de voorbereiding op vervolgonderwijs of arbeidsmarkt en samenleving.		1	2	3	4
2.1*	De aangeboden leerinhouden in de onderbouw voldoen aan de wettelijke vereisten van artikel 11 a-f WVO.			•	
2.2*	De aangeboden leerinhouden in de bovenbouw zijn dekkend voor de examenprogramma's.			•	

De aangeboden leerinhouden zijn gericht op de brede ontwikkeling van leerlingen en de voorbereiding op vervolgonderwijs of arbeidsmarkt en samenleving.		1	2	3	4
2.3*	De school met een substantieel percentage taalzwakke leerlingen heeft bij alle vakken een aanbod aan leerinhouden dat past bij de talige onderwijsbehoeften van deze leerlingen.				•

Het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen		1	2	3	4
4.4*	De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.			•	
4.7*	Het personeel van de school zorgt ervoor dat leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.			•	
4.8*	De mentoren stimuleren het welbevinden en de motivatie van de leerlingen.			•	

De leraren leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteit efficiënt en houden de leerlingen taakbetrokken		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

De leraren volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Leerlingen die dat nodig blijken te hebben, krijgen passende zorg		1	2	3	4
8.2*	De school voert de zorg planmatig uit.				•

De school zorgt systematisch voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van haar leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.		•		
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.		•		
9.6	De school waarborgt de kwaliteit van het schoolexamen en van andere toetsinstrumenten.		•		

Wet- en regelgeving		Voldoet	Voldoet niet
N.1	Door of namens het bestuur is de vastgestelde schoolgids naar de inspectie gestuurd en deze schoolgids bevat de verplichte onderdelen (WVO, art. 24a en 24c).	•	
N.2	Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de verplichte onderdelen (WVO, art. 24 en 24c).	•	
N.3	Door of namens het bestuur is het vastgestelde zorgplan naar de inspectie gestuurd en dit zorgplan bevat de verplichte onderdelen (WVO, art. 10h).	•	
N.4	Door of namens het bestuur zijn het Examenreglement en het PTA naar de inspectie gestuurd en beide voldoen inhoudelijk aan de wettelijke vereisten (Eindexamenbesluit art. 31).	•	
N.5	De geplande onderwijstijd voldoet aan de wettelijke vereisten (WVO art. 10, lid 2; 10b, lid 2; 10d, lid 2; 10f, lid 3a; 11c, lid 1b; 12, lid 5).	•	

Beschouwing

Algemeen Beeld

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs op de afdeling vmbo-kader van RSG Tromp Meesters locatie Stationsstraat Steenwijk als voldoende. Dit oordeel is gebaseerd op de volgende overwegingen.

De opbrengsten zijn sterk verbeterd en daarmee nu van voldoende niveau. Het onderwijsproces is van voldoende kwaliteit waarbij de betrokkenheid van de docenten bij de leerlingen groot is. Het Vakcollege heeft een impuls aan de school gegeven en sluit goed aan bij de specifieke leerlingenpopulatie. We beoordelen de kwaliteitszorg in totaliteit als voldoende. De kwaliteit van het onderwijsproces wordt echter nog te veel geborgd via de docenten zelf en nog te weinig in systemen.

De school leeft de onderzochte bepalingen in wet- en regelgeving na.

Toelichting

Het bovenstaande algemene oordeel van de inspectie wordt hieronder toegelicht. Daarbij komen voor zover van toepassing achtereenvolgens in de inleiding genoemde aspecten aan bod: de opbrengsten, het onderwijsproces, de kwaliteitszorg en de wet- en regelgeving.

Toelichting

Opbrengsten

De opbrengsten van RSG Tromp Meesters, locatie Stationsstraat Steenwijk, afdeling vmbo-kader zijn op basis van de opbrengstenkaart 2013 als voldoende beoordeeld.

Het rendement onderbouw is gemiddeld over drie jaren voldoende. De leerlingen zitten in het derde leerjaar veelal op het niveau dat in overeenstemming is met het advies dat ze van de basisschool hebben gekregen. Het rendement bovenbouw is gemiddeld over drie jaren eveneens voldoende.

De school heeft het determinatiebeleid voor plaatsing in vmbo-kader aangescherpt. De school plaatst leerlingen op basis van leerresultaten (geen onvoldoendes, gemiddeld 7,5 of hoger) en studiehouding (betere motivatie). Bij de determinatie wordt tevens gebruik gemaakt van landelijk genormeerde toetsen, zoals Cito 0 t/m 3-toetsen.

Het gemiddelde cijfer voor het centraal examen is over drie jaar gemeten nog de enige onvoldoende indicator op Opbrengstenkaart 2013. Het afgelopen examen heeft de school een gemiddeld ce-cijfer van 6,5 behaald. Dit is een significante verbetering ten opzichte van de schooljaren ervoor. De kans is groot dat deze indicator nu ook over drie jaar gemiddeld als voldoende zal worden beoordeeld op de opbrengstenkaart van 2014.

Om de examenresultaten te verbeteren heeft de school verschillende maatregelen getroffen, zoals het volgen van examentraining en het aanbieden van steunlessen en de eerder genoemde verscherping van de determinatie. In de huidige eerste en tweede klassen zitten leerlingen die aan de hand van deze strengere eisen zijn bevorderd. Maar in de bovenbouw zitten mogelijk nog leerlingen die teveel moeite hebben met het niveau. Voor de korte termijn is het daarom van belang om leerlingen uit de huidige (voor-)examenklas extra, specifieke begeleiding te geven op basis van een analyse van hun resultaten en hun voortgang.

Het verschil tussen het gemiddelde cijfer voor het schoolexamen en het centraal examen is gemiddeld over drie jaar 0,42 en ligt binnen de norm van 0,5 punt die we voor deze indicator hanteren. Op de opbrengstenkaart 2012 was het verschil met 0,73 nog te groot, in 2013 was het verschil gedaald tot 0,44 en op de opbrengstenkaart van 2014 zal het verschil verder gedaald zijn tot 0,19.

Onderwijsproces

Door de beperkte omvang van de school hebben we maar een klein aantal lessen kunnen bezoeken. Deze lessen voldoen over het algemeen aan de basiskwaliteit. De leraren leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteiten efficiënt en houden de leerlingen taakgericht. De docenten zijn betrokken bij de leerlingen en investeren in een goede relatie met hen.

Alle docenten hebben afgelopen jaar scholing gevolgd in het omgaan met verschillen, effectief leren en differentiëren. De inspectie heeft een verbetering waargenomen in de mate waarin leerlingen actief betrokken zijn bij de onderwijsactiviteiten. De gehanteerde didactiek is voldoende uitnodigend voor de leerlingenpopulatie in kwestie om te bewerkstelligen dat de leerlingen taakgericht werken of vragen stellen en beantwoorden. We hebben goede voorbeelden van differentiatie gezien, maar over het algemeen is de differentiatie in instructie en verwerking aanbodgestuurd en nog onvoldoende afgestemd op de individuele verschillen tussen leerlingen.

We constateren dat er docenten (ook binnen eenzelfde vakgebied) hun lessen op verschillende wijze aanpakken. Docenten kunnen meer van elkaar leren door op structurele basis bij elkaar in de les te gaan kijken.

Het klassenmanagement is benoemd tot één van de speerpunten voor de komende tijd. Dit wordt gezien als basis om nog meer toe te komen aan het omgaan met verschillen. Orde en structuur zijn voorwaardelijk voor het leerrendement, aldus de school. Dit heeft de aandacht van een ieder en van de zorgcoördinator in het bijzonder. Het ontbreken van intrinsieke motivatie bij leerlingen is een mogelijk struikelblok en het verbeteren ervan is om die reden geagendeerd tijdens de cursus omgaan met verschillen.

Kwaliteitszorg

De inspectie beoordeelt de kwaliteitszorg van RSG Tromp Meesters, locatie Stationsstraat Steenwijk, afdeling vmbo-kader als voldoende, maar plaatst enkele kritische kanttekeningen.

De school geeft er blijk van kennis te hebben van de kenmerken van haar leerlingenpopulatie. Het Vakcollege sluit goed aan bij de leerlingpopulatie en geeft een impuls aan de gehele school.

Het taalbeleid - dat we reeds als 'goed' beoordeelden tijdens het kwaliteitsonderzoek - is ten opzichte van 2011 nader toegespitst op de behoeften van de leerlingen en vastgelegd in een taalbeleidsplan 2012-2014. Aandachtspunten in dit taalbeleidsplan zijn het bevorderen van schrijf- en

taalvaardigheid, taalverzorging (spelling, grammatica) en woordenschat. Deze aandachtspunten komen voort uit een nadere analyse van de tekortkomingen van leerlingen op het examen Nederlands.

De school analyseert jaarlijks haar gemiddelde examencijfers per vak. Het analyseren van (rapport)cijfers in de lagere leerjaren vindt niet systematisch plaats.

Het toetsbeleid is verbeterd, maar verschilt nog sterk per vakgroep. Schoolbrede borging van de kwaliteit van toetsing is daarom nog een verbeterpunt. Externe toetsing (dus met behulp van collega's van de andere vestiging van RSG Tromp Meesters, of van een andere school) van de kwaliteit van de toetsen en schoolexamens is wenselijk.

In het kader van de tweejarige gesprekscyclus voert de schoolleiding lesbezoeken uit. Het verhogen van de frequentie van lesbezoeken aan de hand van een kijkwijzer biedt de schoolleiding de mogelijkheid om meer te sturen op het onderwijskundig proces. De docenten werken zowel in de onder- als in de bovenbouw hetgeen de doorgaande lijn bevordert.

De school heeft diverse verbeteractiviteiten geformuleerd, maar de samenhang van deze activiteiten, ook in relatie tot de visie van de school, is nog onvoldoende zichtbaar gemaakt. De kwaliteit van het onderwijsproces wordt geborgd via de docenten zelf, maar er is nog sprake van onvoldoende borging in systemen. Het beschikken over vakwerkplannen is wenselijk, mede vanwege de kleinschaligheid van het docententeam. Er is een start gemaakt met het opstellen van dergelijke vakwerkplannen - dit proces zal in het huidige schooljaar worden gefinaliseerd.

Wet- en regelgeving

De school voldoet aan de vereisten voor wet- en regelgeving.

TOEZICHTARRANGEMENT

Kwaliteit

De Inspectie van het Onderwijs kent aan de RSG Tromp Meesters, locatie Stationsstraat Steenwijk, afdeling vmbo-kader het basisarrangement toe. De kwaliteit van het onderwijs is weer voldoende. Dit betekent dat de school niet langer onder intensief toezicht valt.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.